

Raport z wizyty monitorującej przeprowadzonej przez KPK

Data przeprowadzenia wizyty monitorującej	Od 21 czerwca 2023 do 27 czerwca 2023 r.
Tryb (planowa/doraźna)	planowa
Przedmiot wizyty monitorującej (tytuł programu/projektu)	Badania podstawowe
Nazwa Jednostki Monitorowanej (JM)	Narodowe Centrum Nauki
Miejsce przeprowadzenia kontroli wizyty monitorującej (adres JM)	ul. Twardowskiego 16, 30-312 Kraków
Osoby przeprowadzające wizytę monitorującą – Zespół Monitorujący (ZM)	Agnieszka Gajowy – główny specjalista Anna Libera – główny specjalista Krajowy Punkt Kontaktowy umiejscowiony w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej
Zakres wizyty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacja dotycząca projektu predefiniowanego; 2. Postęp rzeczowy w realizacji programu; 3. Postęp finansowy programu; 4. Informacja i promocja – strategia komunikacji oraz jej realizacja; 5. Ryzyka zidentyfikowane w programie; 6. Realizacja Funduszu Współpracy Dwustronnej przez Operatora Programu.
Projekty realizowane w ramach Programu, dokumenty, procedury objęte kontrolą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finansowy raport okresowy z realizacji programu (FRO) - nr 8, 2. Finansowy raport okresowy z realizacji Funduszu Współpracy Dwustronnej (FRO FWD) - nr 3, 3. Korespondencja Operatora Programu związana z procesem zagospodarowywania kwot niewydatkowanych w Programie oraz powstających oszczędności w związku z wahaniami kursu wymiany EUR/PLN, 4. Umowa nr UMO-2022/43/7/ST10/00001 o realizację i finansowanie projektu predefiniowanego CRIOS Cryosphere Integrated Observatory Network on Svalbard, 5. wniosek aplikacyjny złożony w ramach programu stypendialnego FWD o nr: 2022/01/4/ST4/00066 wraz z zawartą umową i podsumowaniem oceny wniosku przeprowadzonej przez koordynatorów dyscyplin, 6. wniosek aplikacyjny złożony w ramach programu stypendialnego FWD o nr: 2022/01/4/ST1/00026 wraz z zawartą umową i podsumowaniem oceny wniosku przeprowadzonej przez koordynatorów dyscyplin, 7. uchwała Rady NCN nr 84/2022 zawierająca kryteria oceny wniosków- zał. nr 3 oraz dodatkowo instrukcję weryfikacji wniosków (dot. programu stypendialnego FWD), 8. lista rankingowa wniosków złożonych w ramach programu stypendialnego FWD
Uwagi	

<p>Wnioski</p>	<p>Informacja dotycząca projektu predefiniowanego Realizacja projektu predefiniowanego przebiega co do zasady zgodnie z harmonogramem. W początkowej fazie realizacji projektu wydłużeniu uległa procedura uzyskania pozwolenia gubernatora Svalbardu na instalację sprzętu. Zgodnie z informacją przekazaną przez Jednostkę Monitorowaną obecnie trwają procedury dotyczące zakupu sprzętu, w których aktywnie uczestniczą partnerzy projektu, zawierane są umowy z wykonawcami oraz realizowane dostawy. Prace terenowe podczas kampanii wiosennej 2023 dotyczące identyfikacji miejsc, w których zostanie zainstalowany sprzęt, zostały zakończone. Obecnie trwa instalacja zakupionego sprzętu. W przypadku opóźnień w zakresie procedur zakupowych instalacje sprzętu przesuną się na kampanię wiosenną 2024. Zgodnie z oceną Operatora Programu, na chwilę obecną ryzyko niezakończenia realizacji projektu w terminie należy uznać za niskie.</p> <p>Postęp rzeczowy w realizacji programu Realizacja Programu na poziomie zadań wdrażanych przez Operatora Programu na obecnym etapie przebiega bez opóźnień. Rzeczywiste postępy weryfikowane podczas wizyty monitorującej są zbieżne z informacjami przedstawianymi przez Operatora Programu w raportach z realizacji Programu. Jednostka monitorowana poinformowała, że informacje dotyczące stopnia osiągnięcia wskaźników Programu zawarte w załączniku nr 1 do Raportu rocznego z realizacji Programu za 2022 r. pozostają aktualne na dzień wizyty monitorującej. Wg stanu na 31 grudnia 2022 wartość docelowa 5 wskaźników została przekroczona. Natomiast w przypadku pozostałych wskaźników osiągnięcie zakładanych wartości docelowych uzależnione jest od stopnia zaawansowania prac badawczych i przewidywane jest w końcowym okresie realizacji projektów.</p> <p>Postęp finansowy programu Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Operator Programu Badania podstawowe wydatkował 86 % kwot zaplanowanych narastająco na ten okres, wypłaconych w postaci zaliczek. Stanowi to 66 % przyznanej alokacji. W ramach Programu poniesione zostały przez beneficjentów wydatki niekwalifikowalne, związane ze stwierdzonymi, w czasie kontroli, nieprawidłowościami. Środki te zostały zwrócone. Jednostka Monitorowana prowadzi działania zmierzające do bieżącej identyfikacji ryzyka niewydatkowania środków przez beneficjentów projektów. W ich wyniku, w celu zagospodarowania dostępnych lub niewydatkowanych w programie środków oraz powstających oszczędności zostały podjęte przez Jednostkę Monitorowaną działania zmierzające do zagospodarowania środków w ramach rezerwy z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 - 2021 (7 510 282 EUR), zagospodarowania niewydatkowanych środków pozostałych w Mechanizmie Finansowym EOG 2014 -2021 (1,2 mln EUR) oraz zagospodarowania oszczędności w projektach wynikających z różnic kursowych EUR/PLN (15 286 517 PLN). Środki nadal pozostające do wykorzystania w Programie Jednostka Monitorowana proponuje przenieść do Funduszu Współpracy Dwustronnej w celu wydatkowania ich na finansowanie dwóch inicjatyw polarnych oraz sfinansowania działania NCN jako Operatora Programu oraz RCN jako partnera programu ze strony Darczyńców na opracowanie raportu dotyczącego ewaluacji</p>
----------------	--

Programu Badania podstawowe, w tym aspektów Otwartej Nauki istotnych dla NCN i RCN jako sygnatariuszy deklaracji DORA. Sprawa uzgodnień z KPK w ramach niniejszych dwóch propozycji jest w toku. Poza tym, regularnie są przysyłane do beneficjentów przypomnienia dotyczące składania oświadczeń o wydatkowaniu (co następuje dwa razy w roku) oraz odnośnie ewentualnej potrzeby aktualizacji budżetu pod koniec roku, celem dostosowania do bieżącej sytuacji w projekcie.

Informacja i promocja – strategia komunikacji oraz jej realizacja

Operator Programu zrealizował szereg działań informacyjno-promocyjnych. W 2019 r. zorganizowano wydarzenie informujące potencjalnych beneficjentów o planowanych naborach w ramach Programu. W 2020 r. odbyły się 4 wydarzenia w formie on-line dla beneficjentów dotyczące wdrażania projektów. W dniu 17 czerwca 2021 r. odbyła się konferencja promująca Program Badania podstawowe. Natomiast w dniu 21 stycznia 2021 r. odbyły się warsztaty on-line dla beneficjentów konkursu POLS, podczas których przekazano informacje dotyczące wdrażania projektów, raportowania, informacji i promocji oraz polityki open access. Konferencja promująca Program Badania podstawowe oraz projekty realizujące badania polarne i dotyczące zmian klimatu została zorganizowana w dniach 6-7 października 2022 r. w Gdańsku. W dniu 16 listopada 2023 r. w Krakowie planowana jest organizacja III Konferencji w ramach Programu Badania podstawowa. Konferencja będzie poświęcona naukom społecznym. OP utworzył stronę internetową poświęconą Programowi w polskiej i angielskiej wersji językowej, na której regularnie zamieszczane są informacje o Programie. Najważniejsze informacje zamieszczane są również w social media: na Facebook NCN, Twitter, LinkedIn, Instagram i w newsletterze NCN. Umowy o dofinansowanie projektów zawierane pomiędzy Operatorem a beneficjentami końcowymi zawierają wymagania ws. stosowania zasad dot. informacji i promocji.

Ryzyka zidentyfikowane w programie

Najważniejsze ryzyka związane z Programem zostały wskazane w Raporcie Rocznym za 2022 r. i na dzień wizyty monitorującej pozostają aktualne, Operator Programu nie zidentyfikował nowych ryzyk. Zdaniem Zespołu Monitorującego OP prowadzi skoordynowane i adekwatne działania zmierzające do minimalizowania wystąpienia ryzyk w Programie.

Realizacja Funduszu Współpracy Dwustronnej przez Operatora Programu

Działania realizowane z FWD są spójne z działaniami wskazanymi w Aneksie nr 2 do Umowy ws. Programu i zostały uzgodnione na forum Komitetu Programu.

Nabór wniosków na Działania w ramach schematu stypendialnego skierowanego do studentów i naukowców z Ukrainy nieposiadających stopnia doktora został przeprowadzony zgodnie z procedurami określonymi w dokumentach bilateralnych. Podpisano 37 umów, natomiast 1 umowa jest w trakcie weryfikowania przed podpisaniem.

Przyznana w ramach FWD kwota 475 000 EUR została przeznaczona na działania własne Operatora Programu (9 463 EUR), finansowanie 37 inicjatyw FWD (427 954,15 EUR) oraz zawarcie ostatniej umowy na inicjatywę FWD (13 264,07 EUR). W wyniku dwóch rezygnacji z realizacji umów, pozostaje do wydatkowania kwota w wysokości 24 318,78 EUR. Operator

	<p>Programu planuje zawnioskować o przeniesienie tej kwoty na finansowanie inicjatyw polarnych.</p> <p>Prowadzony jest monitoring wykorzystania środków w ramach FWD. Do dnia wizyty monitorującej nie zakończyła się żadna inicjatywa w ramach FWD, w związku z tym nie były jeszcze składane dokumenty sprawozdawcze.</p>
<p>Rekomendacje dla Jednostki Monitorowanej</p>	<p>Informacja dotycząca projektu predefiniowanego Z uwagi na krótki okres realizacji projektu (20 miesięcy) zaleca się stałe monitorowanie realizacji projektu i podejmowanie pilnych działań zaradczych w przypadku wystąpienia opóźnień w realizacji.</p> <p>Postęp rzeczowy w realizacji programu W przypadku wskaźników dotyczących publikacji naukowych KPK zaleca ich ściśle monitorowanie oraz kontakt z Promotorami Projektów w celu nadzorowania osiągnięcia zakładanych rezultatów.</p> <p>Postęp finansowy programu Prosimy o dalsze, systematyczne prowadzenie analizy wielkości powstających oszczędności z tytułu różnic kursowych i niewydatkowanych środków w projektach oraz o bieżącą współpracę z KPK w celu optymalizacji wydatkowania środków dostępnych w Programie Badania podstawowe.</p> <p>Informacja i promocja – strategia komunikacji oraz jej realizacja KPK zwraca uwagę na konieczność publikacji na stronie internetowej OP raportów rocznych z realizacji programu.</p> <p>Ryzyka zidentyfikowane w programie Z uwagi na krótki okres kwalifikowalności wydatków, który pozostał na realizację projektów, Krajowy Punkt Kontaktowy zaleca kontynuację działań mających na celu monitorowanie stopnia wykorzystania środków w projektach i stopnia realizacji prognoz płatności przygotowywanych w ramach Programu.</p> <p>Realizacja Funduszu Współpracy Dwustronnej przez Operatora Programu W związku z propozycją wykorzystania oszczędności w Programie na realizację 2 inicjatyw polarnych KPK zaleca bieżące monitorowanie oszczędności z tytułu różnic kursowych oraz poziomu wykorzystania zakontraktowanych środków, które planuje się przeznaczyć na powyższe działania, a także dołożenie wszelkich starań mających na celu złożenie wniosku w sprawie inicjatyw bilateralnych do Wspólnego Komitetu ds. Funduszy Współpracy Dwustronnej zgodnie z deklaracją OP do końca 2023 r. (pismo OP z dnia 24.03.2023 r., sygn. ZFN.070.3.2023). Jednocześnie prosimy o przeprowadzenie analizy przewidywanego dalszego wydatkowania środków w 2023 roku w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej. W razie wystąpienia nadwyżki środków przyznanych w ramach upoważnień na 2023 rok, prosimy o informację w celu zmniejszenia przez KPK kwot na upoważnieniach do przewidywanego przez Państwa pułapu.</p>
<p>Termin na przekazanie informacji o wdrażaniu rekomendacji</p>	<p>10 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego raportu - w piśmie odsyłającym raport z wizyty monitorującej do Krajowego Punktu Kontaktowego.</p>

Raport sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla jednostki monitorowanej i podmiotu monitorującego.

03.07.2023 r. Agnieszka Gajowy, Anna Libera
Data oraz imiona i nazwiska osób z Zespołu Monitorującego (ZM)

Data: 4 lipca 2023 r.
Magdalena Lepianka
Zastępca Dyrektora Departamentu

/podpisano elektronicznie/

.....
Data i podpis osoby upoważnionej w Jednostce Monitorowanej

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	2442999.8705208.6250188
Nazwa dokumentu	Raport z wizyty monitorującej w NCN.pdf
Tytuł dokumentu	Raport z wizyty monitorującej w NCN
Data dokumentu	2023-08-18 00:00:00
Skrót dokumentu	6873AE058595B6A9A56357478530C565ED7C 5322
Wersja dokumentu	1.0
Data podpisu	2023-07-04
Sygnatariusz	Magdalena Lepianka; Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Stanowisko	Zastępca Dyrektora Departamentu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
Data podpisu	2023-07-18
Sygnatariusz	Marcin Kazimierz Liana
Stanowisko	Z-ca Dyrektora
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.126.43.43.
Data wydruku:	2025-02-24 13:47:40
Autor wydruku:	Libera Anna